

Latweeschu Awises.

Nr. 5.

Zettortdeenâ 29. Januari.

1859.

Awischu sinnas.

Behterburgas andeles Awises darra sinna-
mu, ka pehrnajâ gaddâ par 95 milj. 297 tuhft.
744 rubl. Behterburgâ prezzes atwestas un notulle-
tas. Tuller nauda eenahze par atwestu un aiswestu
prezzi 13 milj. 59 tuhft. 949 rubl. Us Masflawu
aisgahje par 645 tuhft. 658 rubl. prezzes, kas tur
tappe notullesta. Us schogaddu palikke preeksch no-
tullesthanas par 2 milj. 180 tuhft. 527 rubl.
prezzes.

Pee **Leepajas** irr isgahjuschá gaddâ 227 fug-
gi atnahkuschi un 1 tuhft. 307 lastes fahls un
15 tuhft. 268 muzzas filkes un wehl daschadas
zittas prezzes — pawissam kohpâ par 233 tuhft.
771 rubl. atweddufchi. Misgahjuschi 232 fuggi,
kas par 1 milj. 287 tuhft. 820 rubl. labbibu un
daschadas zittas prezzes us sweschahm semmehm ais-
weddufchi. Leepajâ irr 14 skohlas ar 29 skohl-
meisterem un skohlmeisteremehm un 538 skohlas
behrneem.

Sardinia. Turine. Prinzis Napoleons
nu pats us prezziabam pee Sardinjeru Rehnina
Prinzeffenes bijis, tur leelu gohdu redsejis un nu
arri tuhda bijuschas kahsas. Pa tam Rehninam
no Calenderu waldischanas atnahkuse grahmata,
kas to usrunna, lai ne fahkoht aplam un bes kah-
das leelas wainas karru ar Gistreibereem, jo no tam
warretu iszeltees leelu leelais karsch un nemeers pa
wiffu Ciropu. Arri rakstijuschi us Gistreibereem,
lai gahdajoh, ka Italeescheem ne buhtu par ko pa-
teesi warr fuhdsetees un nemeeru zelt. Jo waldis-
neeki nekahdu karru ne griboht. Abbi, Sardinjeri
un Gistreiberi nu gan sawu karru spehku no rohbe-
scheem atazinajuschi un druszin tahlaki nolikkuschi,
bet us karru tomehr fataifa wiffas leetas. Redsehs
kas buhs, un kahdu prahtu Sprantschu Keisers

turrehs, kas ar Sardinjeru Rehninu leekahs buht
fabedrojees un us karru wiffu fataifa. — 3

Kursenne. Gezawas muischa. Dee-
wam pateidami un ar preeku warram Awischu las-
sitajeem stahstih, ka pehrnajâ gaddâ schehligs Deews
Gezawâ mihlus lohpinus pasargajis no mehrea un
nekahdi naw ne firguschi nei sprahguschi ar lohpu-
mehri. Lai Deews wehl un allasch no tam pasarga.
Tamdeht ta sinna, ko mihkais (— —) Awischu
Nr. 2 par Gezawu islaidis, naw riktiga. Tahlu
no mums dsihwodamam ar scho leetu missijees. Tâ
jaw daschdeen eet pasaulê. Daudskahrt wiffa pa-
faule ko stahsta un sinn leelas leetas skaidri isteikt,
bet kad fahk to smalki pahrmelleht, tad useet, ka
tik tahda islaista walloda. — Ne nemmam par
kannu ka scho reisi tâ notizzees un mihko draugu
(— —) tuhdsam, lai tamdeht ne atkabhjabs no
tam, mums sinnas par mihko tehnu-semmiti doht.

A . . . i

Sprantschu semmes Awises fluddina jaunu
leetu. Ne senn pee Sprantschu rohbeschahm isproh-
weja Reiu-uppê jaunu apgerbu, ko bruhke tad, kad
grihb no uhdens dibbena nogrimmuschas leetas is-
neimt. Scho jaunu apgerbu uswille kahds appatsch
uhdena lihdejs, un schahwahs tuhliht dsilla Reiu-
uppê eekschâ lihds pat dibbenam, kahdas 30 pehdas
dsilli, un palikke kahdu pufs stundu uhdeni eekschâ.
Wiasch staigaja tai uhdeni tapat drohschi apfahrt
kâ meh us faufumu, isnehme alminus no uppes
dibbena un krahwe kurwi, ko zitti bija pee wirwes
uhdeni no fugga eelaiduschi, un warreja arri ar
teem kas fuggi, ar simehm brangi farunnatees.
Schis appatsch uhdena lihdeja apgerbs effoht no
Kautschuka ar dselsu rinkeem.

Enlante. Ne senn nomirre tur kungê kahds,
kas leels gehgeris bijis, un 17tes gaddos noschah-

wis: 3467 mescha irbes, 12 tuhst. 774 wasanus, 22 tuhst. 795 lauka irbes, 7829 sakkus, 4483 kaninkinus, 182 medaus, 165 schneppes, 35 mescha-pihles, 19 paipalas, 12 kihwitus, pawiffam kophä 51 tuhst. 765 putnus. Tas bija duhschigs gehgeris gan!

Berliné, Bruhschds, strahdneeka Lipperta feewai tai 23schä Nowemberi pehrnajä gaddä (trihš behrni (puikas) us reisu peedsimmusch, un schi paschä gaddä (1858) 17tä Janwari ta patte feewa jaw ar meiteni fatinnusees. Tschetri behrni weenä gaddä. Nabbaga mahte! Zil tai gruhti!

G. F. S.

No Alaratas pilsehtinas Sprantschu semmë raksta: 9tä Dezemberä rihtä pulksten 7 ar duzzinafchanu, kas pehrkonam lihdsiga, warren leels karsts mellais akminas basnizas turwumä schkubnim uskritte. Tee fanahkusch, meesta eedsihwotaji eefahkumä karstuma deht to akmini ne warrejuschi ar rohkahm nemt; tad ar zittu akmini to gabbalös fadausjuschi. No kuzzenes tas nokrittis, to lai fakka dabas-prattigee.

—g—u.

Zelgawa. 18tä Janw. fwehtdeenas wakkarä us pilfara grunts zehlahs leela ugguns! Rahtsmuischas basnizas pehrmindera Pohgu mahjäs laidarä ugguns bij iszehlfusees un wehtra ugguni ir stalleem un nammam jaw usdsinnuse, bet mahju laudis zeta meegä neko wehl nesinna. Te atmohstahs nabbaga sehns, — no krihtama tä samohzihts ka tibri nejhgs, mulkitis un pufsmehms jaw irr palizzis, — un fahf blautees un kaukt, kà ahrsprahtä. Laudis atmohstahs — reds ugguni jaw staigajam pa nammu, fagrahbj behrnus, plikki isfreen ahrä. Dhträ gallä gull fainneeks wehl neko ne sinn. No tahs brehlfchanas ir schis nu truhzees lehlfchus zellahs, sakampj feewu un behrnu un wezzu kaschoku, un tikko isfrehjis, junts jaw sagahstahs. Weefreen pee stalla un weenas kuhst, atrauj durwis un islaisch tä wehl 7 gohws un 2½ sirgu, bet 4 ehkas, 9 gohws, 16 aitas, 8 juhkas wis feens, ehdamais, ratti un raggus, mahju rikhi, wiffas drehbes, ir 286 rubl. naudas pagallam. Bij turrigi laudis, nu nabbagi — bes jumta! un ja ne

buhu bijis tas mulkitis, tad wiffi fadeggusch! Tä Deews zaur sikhdamu un mulku behrnu mutti tas Kungs gohdu fataisjees. (Matt. 21, 16). Lai Deews dohd schehligas firdis, kas scheem nelaimigeem palihdsi gebrttees un eedsihwotees.

—f.

—Kas sinn, kam derr.

Londoné dsihwoja pagahjuschä gaddu-fimtä baggats kophmannis ar sawu feewu un sawu weenigu dehlu Wikkumu. Winna wahrs bija Stokins. Wikkumam bija 12 gaddi, kad gandrihs nahwi buhtu dabbujis. Tas tä bija: Tehwam bija leelas mahjas Londones pilsehtä, fur winni dsihwoja. Kad nu Wikkumam pa treppehm no augfchas bij jakahj us leiju, tad sehns mehginaja ne wis pa treppehm eet, bet lehnë usmestees, un flihdedams pa treppes lehnehm nolaištees. Sinnams tä drihsunä nonahze lejä lai gan drehbes plihse, un wezais fullainis tam daudskahrt tahdu flihdeschannu zeeti aisleedse.

Wikkums kahdu reisi bija weesös zittä leelä pilsehtas nammä, un kà sawa tehwa nammä bija eerraddis darriht, tä arri sche darrija; winsch abtrumä nolaides pa paschas garras un stahwas treppes lehnehm us wehdera gulloht. Bet us leiju leela nagla bij eefista eefsch lehnes, tä ka us pufsi ahrä stahweja. Sinnams, kad nu Wikkums ar warru usfrehje us scho naglu, tad ne ween drehbes winnam plihse, bet winsch arri dabbuja nahwigu plihsumu paschä wehderä. Tohms tehwa fullainis, fkehje pehz daktera un stahstija, kas notizzis: Dakters, ar tahdahm wainahm jaw apraddis, nahze un Wikkuma wehderu fashuä ar addatu krustam schlehrsam. Scho darbu beidsis, dakters fazzija: „Nu lai Deews palihdsi, kas sinn, kam derr.“

Deews palihdsjea; Wikkums palikke weffels, un wiffu to leelu wainu ne warreja pasht, ne kà pee tahm leelahm rehtehm, kas pee winna meefahm bija redsamas. Tä Wikkums isauge leels, un kophmanna andeli usnemams, kà winnas tehwaam bija, winsch ar fuggi gahje paschä leelä juhrä; tas bija 1mä Augusta mehnesi 1752trä gaddä. Winsch

grahmatas rakstija saweem wezzakeem no Reifuntantes, no Wiladelphijas, no Wakkar-Indijas, no Brasilijas, — bet pehz tam ilgu laiku grahmatas no wiinna wairs ne redseja. No nejaušchi dabbuja dsirdeht no kahda Ollandeeschu kugga-wirfneeka, ka tas kuggis, ar ko Wikkums bija isgahjis, tai pascha laikā ar scho kugga-wirfneeku effoht bijis eeksch Dschiles semmes pee Walpareises pilssehtas, un no turrenes atkal tahkal dewees us seemeta pussi. Bet tā tas kugga kapteine stahstija, nesinn woi tas kuggis wehl warroht buht dsihws, jo ne zil ilgi pehz tam, kad winsch juhra gahjis, bresmigas aukas effoht plohsijuschahs tai widdū. Wikkuma wezzakeem bija leelas behdas par sawu dehlu, bet ko darriht, winni luhdse Deewu un gaidija, peeminnedami Bahwila wahrduš Keemeru grahmatā 8tā nodakkā, 28tā weetinā.

Schi auka bija kuggim neschehligi uskrittusi un wissu kuggi bija sadraggajusi pee kahdahm klintsfallahm pascha leelā juhra, kas sinnamas schodeen wehl ar wahrdu Widschi-fallas. Wikkums atradahs weens juhras kahpeni, kur witni wiinu bija ismettuschi. Ne zil ilgi, tad tumšchu bruhni zilweki ar schekhepem un schautreem wiinu apstahje, kam kailas meefas ar wissadeem raksteem un ar putnu-spalwahm bija puschkotās. Wikkums nesapratte, ko winni runnaja, bet to winsch redseja, ka schee effoht mescha zilweki, kā wezzōs laikōs eeksch Amerikas un us leelas juhras fallahm dsihwoja, bet schimbrihscham wairs naw. Un tahdi schee arri bija; tumšchi, affins-kahrigi pagani. Schee sawā starpā farunnajahs, laikam kā kuptsch, kam prahtā kahdu barrokli pehz trim woi tšchetrahm neddelahm nokaut. Jo schee laudis tahdi bija; ihpaschi baltu meesu winni pawissam wairak kahroja ehst. Wikkumam kaunumu nelahdu ne darrija, — bet zeeti weens wiinu apfargaja. Ehst winnam weenumehr papillam dewe, — pee darba nepawissam ne liffe. Tā Wikkums dsihwoja kahdu mehnesi, tad wiinu nowedde plazzi, kur ugguni bij uskuhrusch; kahds duggis kauschu tur bija salassijees un trihs wihri patlabban sawus garrus naschus trinne. Wikkumam wissa firds nodrebbeja, jo winsch redseja, ka

nu nahwes stunda wiinam klahst. Winsch kluffinam frustu mettis sawu dwehsele pawehleja Deewa rohkās, kamehr schee gaudodami kā swehri wiinu apstahje. Jan rohkās peeliffe, drehbes wiinam noplehse un issteeptu wiinu pee semmes nomette. Wats wezzais paganu wirfneeks leelu nasi rohkā peenahze, bet us reisi pakleegdamees atkal no wiinna atstahjahs. Wissi no bailehm pahrnemti wiinu pawissam palaide brihwā. Wikkums tobrihd ne nopratte zaur ko wiinu besdeewigs prahts bija aisturrehts; pehz tam, kad wiinu wallodu bija cemahzijees, winsch to gan dabbuja sinnaht, prohti tahs leelas rehtes, kas wiinam no behrna deenahm paschā wehderā bija, schohs negantneekus bija isbeedejuschas. „Taws Deews tewi sihmejis,“ tā winni runnaja, „un kas tewi aisgars, tas krittihs tawa Deewa rohkās. Bet mehš tawu Deewu ne pasihstam, — sawus Deewus mehš gan sinnam.“ — Un bija taisniba, — winni Deewu tobrihd wehl ne pasinne, tapehz winni dsihwoja kā plehfigi swehri; bet schimbrihscham, paldees mihtam Deewam winni pasihst muhsu schehligu Deewu un wiinna Dehlu Jesu Kristu. Winni palikkuschchi par kristiteem zilwekem un wairs ne sinne no paganu negantibahm. Kad tu, mihtlais lassitajs, schodeen tur no-eetu, tad tu basnijas atrastu, kā pee mums, un mihtligas dseeftmas dsirdetu Deewam par gohdu.

Bet kā tad tobrihd preeksch simts gaddeem paliffe ar muhsu Wikkumu. Winsch dsihwoja kā sinnamams stary scheem mescha laudim, jo kurpu eet? wisaplahrt juhra, un kuggus pawissam ne redseja. Tā weens gads pehz ohtra aisgahje, 1777tā gadā Gulenderu leels kugga wirfneeks Kuhls netahst no tahm Widschi-fallahm, kur Wikkums bija, nonahze us Sandwitsch-fallahm. Mescha-laudis wiinu tur nokahwe, un tas kapteine Klerke ar wiinna kuggim steidsahs atpakkal us Gulanti. Pee Widschi-fallahm winsch peegreesehs, — un kam bija leelaks preeks par to, kā muhsu Wikkumam? Nu steigschu us Klerka kuggi un us mahjahm.

Londonē neweens wiinu ne pasinne. Winsch mekleja sawa tehwa nammu. Sweschchi laudis tur dsihwoja us ihri. Winsch mekleja kahdu pasihstamu

Sluddinaſchanas.

Us arrenti warr dabbuht ſchibs 3 Leiſchös pee Kurſemmes rohbeſcheem pee Ufferes muifchas pederrigas gruntes:

- 1) **Wilkaina** grunti, ar 683 pubraweetahm, no furrahm taggad 3 laukös, iffaträ kahdas 100 pubraweetas arramas ſemmes un 265 pubraweetas plawu. Imputariuna gohwis irr 40 un arri 7 ſirgi. Us 12 gaddeem dabbujama;
- 2) **Mellauſchu** grunti, dubbultas mahjas ar 45 pubraweetahm iffaträ laukä, gandrihs wiſſa irr kweſſchu (pubru) ſemme. Jurgös us arrenti dabbujama us 12 gaddeem.
- 3) **Balgawu** mahjas ar kahdahm 22 pubraweetahm iffaträ laukä, itt labbas ſemmes ar papillam plawu. Klahtakas ſtanas warr dabbuht pee 1
Ufferes muifchas waldifchanas.

No Johdes pagasta teefas tohp wiſſeem pee ſchi pagasta pederrigeem lohzeekleem, wihrifſcheem un ſee-wiſſcheem, kã arridſan iſpirkteem nekrubſcheem, kas pagasta ahrsypuffe ar paſſeem un bes paſſeem uſturrah, zaur ſcho uſteifts, un tee arri tohp uſaizinati, tahs uſteizamas ſihmes jo abtrak jo labbati pretti nemnt, kã arri noliktã laikã tal uſnemſchanas ſihmes parabdih, zittadi ar teem pehz teem eefſch Nr. 14 Kurſemmes Gubernements-ſchimi gaddã nolikteem likkumu ſpreedumeem par uſteifſchanu taps darrihts. 2

Johdes pagasta teefa tai 22. Dezemberi 1858.
(S. B.) **Mittel Kruhming**, pagasta wezzakais.
(Nr. 504.) **J. Muſchewſky**, teefas ſtrihweris.

Tai nakti no 6ta us 7to Januari ſ. g. irr tam ne tahu no Leelas Eſeres dſihwodamam Wielfſchau muifchas fainneekam Waitſchus diwi ſirgi no ſtatta iſſagti, prohti:

- 1) **Weens melns ſirgs**, 7—8 gaddus wezs, widiſſchu augumu, ar baltu ſihmi veerë, frehpes jeb farri us labbo puffi, us kreifo paſſal-kahju biſſchi klibb, 25 rubuki wehritibã;
- 2) **Weens melns ſirgs**, 3—4 gaddus wezs, widiſſchu augumu, 35 rubuki ſudraba wehritibã.

Kas par ſcheem ſirgeem tam wirſpeeminnetam fainneekam jeb arri Leelas Eſeres pagasta teefai ſkaidru ſtanu dohd, fur winni dabbujami, dabbuhs **10 rubk.** ſudr. pa'eizibas naudas. 2

Leelã Eſerë, tai 12tã Janwari 1859.

Leel-Eſeres pagasta teefa.

zilweku, bet ne atradde. Beidsoht peeteizahs pee polizejas un luhdſe, lai winnam rahdoht ſawa tehwa mantu. Bet kas winnu ſinnaja? Polizeja praſſija leezibas grahmatas, un ja tahdas ne eſſoht, lai diwi paſihſtami gohda wihri par winnu ſwehrejoht. **Œwiſes ſluddinaja:** „Kur kahds atrohnahs, kas ſcho Wilkumu Stokinu paſihſt, kas preekſch 25 gaddeem ar kuggi aigahjis, tas lai peeteizahs.“ Scho ſtanu laſſijis Tohms, wezzais fullainis, peeteizahs. Bet winſch Wilkumu wairs ne paſinne, un Deewabihjigs wihrs buhdams, winſch ne neh-mahs par tahdu ſweſſchu zilweku ſwehreht, un polizeja ne ſinnaja, ko ar Wilkumu darriht. Wilkums palikke ſlims, un Tohms ar ſchegliu ſirdi winnu peenehme pee ſewis. Dakters wehleja, lai Wilkumu pirti weddoht un maſgajoht. Pee ſcha darba Tohms Wilkuma meefu uſſkattidamees, us reiſi palikke kã apſtulbis. „Nu es redſu, ka tu pateefi manna wezza lunga dehs,“ tã winſch iſſauzahs, un ſteigſchu aigahje un pee-aizinaja zittu wezzu wihru klah, ko winſch ſauze par dakteru Elpu. Schis aptaukſtija Wilkuma meefu, un preezigs ſazjija: „Nu labbas deenas, mihtais Stokins! Juhs manni gan wairs ne paſihſteet, es eſmu tas dakters Elpe, kas, kad juhs wehl puifens bijat, jums meefu ſafſchuis, ko juhs no treppehm braukdami, pee naglas neſchegliu paſchã wehdera weetã bijat ſaplehuſſchi. Pee tahm rehteem es juhs paſihſtu; — un juhs warrbuht wehl peeminneet mannu wahrdu, ar ko es juhs un juhsu wezzakus drohſchinaju: „**Kas ſinn, kam derr!**“ To es wehl ſchodeen jums ſakku. Kad tahs ſihmes juhsu meefã ne buhtu bijuſſchas, neweens juhs ne buhtu paſinnis. — „Un es,“ tã Wilkums ſawã wallodã lauſidamees, ko jau bija aismirſis; ſazjija, „es laikam no meſchazilwekeem ſenn laikã buhtu aprihts.“ —

Tohms un Elpa dakters abbi gahje pee palizejas un ſwehreja drohſchi par Wilkumu. Wilkums dabbuja ſawa tehwa mantu un ſawa tehwa mahjas, un wehl ilgu laiku dſihwoja Londonë. Kad kahda nepatihlama leeta winnam zekã gaddijahs, tad al-laſchin daktera Elpa wahrduſs peeminneja: „**Kas ſinn, kam derr.**“

D—r.

Br i h w d r i k k e h t.

No juhrmaſſas-gubernements augſtas waldifchanas puffes: Collegienrath G. Blaeſe, Cenſor. Jelgawã, tai 26. Januar 1859.

No. 11.

Uwischu

Basnizas

Nr. 5.

peeliffums.

sinas.

1859.

Jaunas sinas.

* **Jelgawā** irr 2 zeetuma = nammi; weens stall-plazzi un ohtreis pee Dohbeles wahrteem. Scho beidsjamu sawz arri par darba = nammu, jo tanni katrs zeetumneeks sawu ammatu warr strahdaht un labbu naudas graffi pelniht, ko pehz dabbu lihds us mahjahm, kad strahpe pahrzeesta. Geksch abbeem zeetumeem pagahjuscha 1858ta gadda tikke fargati 1860 arrestanti. No scheem bija:

Slepkawi, 3 wihrisch. 1 feewisch.; tahdi kas tih-schi mahjas aisedesinajuschi, 3 wih. 1 feew.; wiltigas naudas kalleji, 3 wih.; sagli un krappneeki, 497 wih. 113 feew.; prettineeki un ballamuttes, 49 wih. 9 feew.; behgli, 38 wih.; kunterbandneeki, 5 wih.; paradneeki, 6 wih. Tahdi kas ar tuwakeem kahwuschees, 34 wih. 13 feew.; tahdi, kas bes passehm apfahrt wasajuschees, 530 wih. 113 feew.; tahdi, kas neschkihstibas anglus flehpuschi, 3 feew.; deedelneeki, 28 wih. 20 feew.; tahdi, kas no zittahm teefahm zaur Jelgawu tikke suhtiti, 319 wihrischi un 72 feewischki. Starp scheem bija behrni, wehl ne 16 gaddus wezzi, 94 wihrischki 50 feewischki. Tanni wezzumā no 16 lihds 25 gaddi 386 wihrisch. 96 feewisch.; tanni wezz. no 25 lihds 35 gaddi 441 wihrisch. 127 feewisch.; tanni wezz. no 35 lihds 50 gaddi 428 wihrisch. 52 feewisch.; tanni wezz. no 50 gaddi 166 wihrischki un 20 feewischki. No scheem tikke pehz teefas spreeduma saldatos nodosti 19 wihrisch.; us Sibiriu nosuhtiti 36 wih. 16 feew.; us arrestantu rohtu dshti 51 wihrs. Swehtu meelastu zeetumā dabbuta Luttera tizzigi 179 w. 16 feew.; skohlu apmekleja 18 wih. 4 feew.; eefwehtiti tikke 3 wih. 1 feew. — Pawissam kohpa 1515 wihr. un 345 feew.

Us zeen. General-Gubernatera wehleschanu nupat tahda kummiteete zelta, kas par to gahdahs, ka

arrestanti abbos zeetums kreetni strahdatu, un mahzitohs ar sweedreem sawa waiga sawu maisi ehst. Ammatneeki, un feewischki kam jawehrvj, buhs darba = nammā, tee zitti, kas tikkai prastu darbu proht, leelaja zeetumā. Lai Deews scheligais dohd pee tam sawu swehtibu, un lai palihds ka wissi nahktu pee ihstenas grehku atsichšanas un to Kungu Jesu Kristu mekletu.

J. Gibbeif,

zeetuma skohlmeisters un darba = namma usraugs.

* **Kursemme.** No Sahteem. Schai draudsei bij 4 fw. pehz swaigs. d. leela preeka deena. Gekwehtija schinni swehtdeenā ehrges, ko ehrgetu taisitajs Büttners bij pahrtaisijis. Wezzas ehrges bij jau pawahjas palikkuschas, mehlites daschu reis peekusse un bals no ilgās dfeedaschanas aiskritte. Tad nu zeen. Sahtes mahz. un prahwests Bilterling, Ritterschaptas kungus un draudsi luhdse preeksch ehrgetu pahrtaisichanas naudu samest. Ritterschaptas lungi atwehleja 280 rubl. f., Latweeschu draudse samette lihds 400 rubl.; tāpat arri Wahzu draudse sawu teefu dewe un kas wehl peetruhke, to zeen. mahz no sawas kabbatas ar mihlu prahtu peelikke. Zil es Kursemmes ehrges pasihstu, tad gan us semmehm retti til brangas un pilnigas atroh. Ehrgelēm irr 2 manuati, 1 pedale un 14 registeri. Pahrtaisichana maksa 750 rubl. f. Darbs meisteru gohda. Büttners schahs ehrges ar leelu gudribu un sapraschanu pahrtaisijis, wezzus registerus, ko wehl bruhleht warreja, gudri pahrlabbojis un daschus jaunus, jo teizamus klah peelizzis. Arri schis skunstes darbs, ar weenu registeri (Octav-Goppel) ehrges gandrihs ohtreis til skannas padarriht, — ne truhkst schihm ehrgelēm. Büttners scho skunsti no Wahzsemmes lihds nehmis, wispirmais Kursemmē rahdijahs. Preeksch tam

neweenahm Kursemmes ehrgelhm Octav-Coppele ne bija, kaut gan Dohbeles ehrgel. Bahr apleezina, (skatt. Latw. Nr. 1857 Nr. 31, Basnizas sinnās Nr. 16), ka tahdas ehrgelē jau Leepajā, Saldē 2c. effoht bijuščas. Gfmu abbas ehrgelē labbi ap-
 luhkojis un tur gan Bedal-Coppeli, bet ne Octav-
 Coppeli atraddis. Pirms basnizu sahze, nodsee-
 daja Jrlawas skohlas-behrni 67to Dahw. dseefmu,
 no Posteta, Jelgawas Bahzu basnizas ehrgelneeka,
 us 4 balsim šarakstītu. Tad zeen. mahz. us altara
 stahwedams, draudsei un wisseem dewejeem, kà arri
 ehrgelu taisitajam pateizibu dohdams, ehrgelē ta
 trihšweeniga Deewa wahrdà swehrtija.

Krohna pagasta skohlas un skohlas-behrni bija
 1856tā gaddā: **Kursemmē** 56 pag. skohl. ar 1
 tuhst. 893 skohlneekem. **Widsemmē** 258 pag.
 skohl. ar 7 tuhst. 229 skohlneekem un 6 tuhst.
 148 skohlneezehm. **Iggauņōs** 5 pag. skohl. ar
 232 skohlneekem. **Par wissu walsī** 2536 ffl.
 ar 92 tuhst. 549 skohlneekem un 19 tuhst. 911
 skohlneezehm. No swehrčas semmes eedshwotajeem
 60 tuhst. 30 skohlneekem. No Schihdeem 1 tuhst.
 42 skohlneekem.

Vai kaiminu preekschshme muhs pamahza.

Mehs Kursemneeki effam eeradduschī, us muhsu
 kaimineem, teem Leischeem, ar druszīn lepnu waigu
 usskattitees un isleelitees, zik dauds labbaki wiss
 pee mums effoht ne kà pee winneem; un to arri ne-
 weens ne warrehs leegt, ka Kursemme eeksch garri-
 gahm kà laizigahm leetahm wairak irr uskohpta
 ne kà Leischi. To ne ween ehkas, lauki, meschi,
 ir pat purwji apleezina, bet arri wehl dauds zittas
 leetas, no kurrahm scheid til skohlas ween gribbu
 peeminneht, kas Leischōs tikkai retti kur atrohna-
 mas. Bet mihti brahli, atstahsim til to leeku lep-
 nibu; wianna nekad ne geldeja un schinnis pehdigōs
 laikōs Leischi muhs pawissam irr apkaunejuschi zaur
 weenu notikkumu, ko deesgan ne warram isflaweht
 un kas teescham labbus augtus nessihš. — Lihds
 schim Leischi un arri paschas Leitenes brandwihnu
 pahrliekam zeenija; winaš bij waijadšigs pee katras
 lustes, bet arri pee darba un pee andeles. Bet
 brandwihns wiltigs draugs, un tā winaš arri Lei-

scheem sohbus rahdija. No wianna zehlahs dauds
 tumšibas un dauds badda kas Leischus wahrdsinaja.
 Tad nu isgahjuscha gadda ruddeni Kattoku tizzibas
 mahzitaji sahka wissī reiša laudis basnizas pamah-
 zihst kahdā sohdbā paschi zaur brandwihna dser-
 schanu eebreenoht, un parahdidami ka wahji zil-
 weki, kaunu eeraddumu zittadi ne warroht atstah-
 kà zaur to, ka pawissam brandwihnu atstahjohst
 draudses no Deewa puffes aizinaja, preeksch Deewa
 apnemtees nemas wairs brandwihnu ne dsert. Mehš
 dsirdam, ka wissas draudses to effoht sohlijuschas, un
 ka nu arri no ta laika brandwihns pa wissu Leischi
 semmi effoht atmesis. Schihdi stenn, brandwihnu
 pekeri brehz, schenkerceem irr leels truhkums, be
 Leischeem nekās ne laisch. Brandwihna weetā tehji
 dserroht, un dauds weetas sahll allu bruhweht, un
 lai schee dschreeni arri dahrgati par brandwihnu
 tomehr Leischi effoht labbaki pahrtikkuschī ne kà
 papreeksch. Es arri zerreju, ka masak grehku un
 breefmu notiks.

Ja kahda tauta tā us reiši warr usmohstees m
 meega un fawu wainu uswarreht, ja draudses a
 tahdu ustizzibu mahzitaja wahrdam warr paklausib
 tad tā irr slawejama leeta! To warr labprecht pa
 preekschshmi nemtees; ta ihstēni geld ir zittus pa
 mahzihst. Woi mums arri ne geldetu woi weenu
 woi ohtrā wihšē karru ussahkt prett brandwihnu?
 U. R.

No Bihbeles beedritas.

(Skattees Nr. 5).

Izgaddu wehl Kreemusemmē teek dauds Bihbele
 isdallitas, pahrdohsas jeb schinkotas. Geksch daud
 draudsehym turr Bihbeles swehrkus un atschlind
 Bihbeles un jaunās Testaments tahdeem, kas pa
 schi ne spehje pee Bihbeles tikt un tomehr pehz De
 wa wahrda kahro. Daschā draudse katram pahrim
 ko laula, Bihbele teek dohta, teem jauneem drau
 geem par padohma deweju, draugu un eepreezina
 taju behdu deenas. Ak zil jauki tas buhtu, kad ti
 wissur warretu notikt! Us wahku, jeb us kahdu ee
 feetu baltu lappinu warretu usrakstihst laulatu drau
 gu kahsas deenu, wissus behrnus, ko Deews teem
 dewis, wissas preeku un behdu deenas, ko Deew
 teem peefuhta. Zik ahtri tas warretu notikt, ja

tikkai eeksch katras draudses tee fainneeki un namma-tehwi peederretu pee Bihbeles beedribas un masu dahwanu sneegtu.

Laffitajs ne aismirssi, kas lassihis. Ne paleezi jitteem pakkata, lassidams ka augsti un semmi Bihbeles beedribai fawu rohku sneeguschi.

Pats schehligais Keisers fawu palihdsibu Bihbeles beedribai sneedsis. Wissas Bihbeles un jaunas Testamentes, kas zittas semmes drikketas un eefetas, irr bes tulla brihw west us Kreewusemmi. Kad ar pastu suhta kahdu gramatu, rakstitu jeb drikketu, tad waijaga makkabt. Keisers pawehlejis, ka Bihbeles beedriba warr gramatas suhtih par wissu Kreewusemmi un winnai naw nefas jamaksa. Dauds gudri wihri eeksch Behterburgas pee Bihbeles beedribas irr peederrigi; schee ar leelu puhlinu puhlejahs, ka ta leeta ar Bihbelem eetu us preekschu. No teem wihreem, kas irr pee Bihbeles beedribas strahdajuschi, mehš peeminnam Jahna mahzitaju pee Katrihnes basnizas eeksch Behterburgas; schis gohda wihrs nomirre preeksch 3 gaddeem. Preeksch 2 gaddeem arri nomirre bisflaps Pauwers, kas arri preeksch Bihbeles beedribas dauds labbuma bija strahdajis. Winna weeta nahje Dr. Umanns, Lutteru bisflaps un Wizepresidente pee tahm augstahm Behterburgas basnizas teefahm. Leelu palihdsibu Bihbeles beedriba arri redsejusi no Gellebranda lunga, kas 25 gaddus wissu naudu preeksch Bihbeles beedribas fanehme un isdewe. 1854 gad. schis gudrs un Deewabihjigs wihrs aisgahje wissai no Kreewusemmes prohjam. Winna weetneeks irr Kattlei lungs, arri gudrs un usmannigs wihrs. Ta stahrtarhta Polla weetu pee Bihbeles beedribas usnehme Boema lungs. Wissi schee gohda wihri mihle to Deewu wahrdu uu puhlejahs zil warredami, ka ar Bihbeles beedribu eetu us preekschu.

Tahs Kursemmes Bihbeles beedribas direktors bija ilgus gaddus Kollegenrahts Pauker. Behscha gohda wihra aiseefchanas tikke winna weeta eezelts Barons v. Firls.

Makkawas Bihbeles beedribas preekschneeks (direktors irr von Raepens. Iggauu sentme Schwebs. Rihgas Barons v. Henking, kas taggad Kursemmes zeen. Wize-Gubernaters.

Tahs Wahzu Bihbeles gan ne teef Kreewusemme drikketas, bet tahs jaw gattawas teef no Wahzsemmes Alles pilfata atwestas. Rihgas Bihbeles beedriba ar Behterburgas beedribas palihdsibu irr likfusi drikket tahs leelas Latweeschu Bihbeles ar leelu drukku un tahdas paschas Bihbeles arri eeksch Iggauu wallodas eeksch Tehrpattes irr eespeetas.

Par wissu Kreewusemmi irr no Bihbeles beedribas islaistas eeksch 4 gaddeem: 20 tuhkst. 7 simts 55 Bihbeles; 64 tuhkst. 2 simts 53 jaunas Testamentes; 2 tuhkst. 8 simts 4 Dahw. dfeesm. gramatas, pawissam 91 tuhkst. 8 simts 12 swehti raksti. Ta Bihbeles beedriba gribbejusi wisseem nekrushcheem jaunas Testamentes schlinkoht, bet sinnaht dabbujusi, ka dauds nekrushschi tahs jaunas Testamentes atkal pahrdewuschi, ta luhgusi mahzitajus tikkai tahdeem nekrushcheem jaunas Testamentes dahwaht, kas Deewa wahrdu mihle. S. R.

(Turplikam waitak.)

• Kabilles draudses skohla.

Teescham jauna pafante
Taisahs pee mums Kursemme,
Latweeschem nu skohlas zelt,
Lai teem gohds un laime jelt.
S. Schulz.

No muhsu tehwi tehwi ne dohmaht ne dohmaja un redseht ne redseja, to mehš taggad redsam un baudam. No kam winni neneeka ne sinnaaja, kas irr taggad mums pasihstama un waijadsiiga leeta, prohti: muhsu pagasta-skohlas. Preeksch ne senn gaddeem atpakkat bij skohlas tikkai lungu jeb augstu un baggatu lauschu manta. No Latweeschu skohlahm Kursemme un Widssemme ne bij ne sinnas. Un taggad? — Gan jafakka ar Pahwilu, ka ta pilniba naw wehl fagrabbta, bet lungi un waldischana par to ruhpiigi gahda, lai Latweeschu zeltos un apgaismoti taptu un ta Kunga gohdiba pahr winneem uslektu. Ta nu arri taggad, mihtais lassitajs, es tewim ar preezigu firdi gribbu sinna doht par jaunu pagasta jeb draudses skohlu, to 4ta Degemberi 1858 eeswehtija. Un ja tu effi skohlas draugs, tad tu arri lihds preezafees un Deewu flawesi, kas lungu firdis us scho teizamu darbu lohziis.

Kad Blihdenes Leelslungs, Wirsts Livens, preeksch 5 jeb 6 gaddeem Kabilli nopirke, gribbeja winsch

ſchim leelam pagastam ſkohlū zelt. Bet Deewſ
winnu peenehme un ſcho wehleſchanu apnehmahſ
winna augſti zeenita Leelmahte iſdarricht. 1856,
tai 2trâ Dezerberi ſkohlſ nammam pirmo grunts-
akmini liſſe, un 1858tâ gaddâ tai 4tâ Dezerberi
warreja jaunu ſkohlū eefwehticht. Bet pirmſ no
ſchiſ gohda deenas ſtahtu, lai papreeſch ſcho ſkoh-
laſ nammu no eefſch- un ahra-puffeſ apluhkojam.
Irr gan ſmukka un ſtalta ehka, fur nekaunetohſ
daſch zeenigaiſ eefſchâ mahjoht. Zif eſ pagasta-
ſkohlſ Kurjemmê paſiſſtu, tad ohtru tif greſnu un
lepnu ne eſmu atraddiſ. Beſ leezineekeem — ſo
pagastſ par welti ſubtrija — irr pee ſchi namma par
ammattneekeem, deſſi, blekki, glahſehm un zittahm
leetahm lihdi 10 tuhſſt. rubeku iſdohtſ. Zilwekam
firdeſ no preeka lektin lezz ſcho nammu uſluhkojoht;
fur tif ween azzis mett, tur wiſſur ne ween labbu
eerikteſchanu, bet arri greſnumu un glihtumu atrohn.
ſkohlſ nams irr muſſchſ tuwumâ, leeljekka mallâ,
ſmukka pakalnâ uſtaſiſhtſ. ſkohlſ namma preeſ-
ſchâ irr ſmuks puſſ appaſſch ſahleſ plazziſ, gallâ
leelſ ahbetu dahrſſ un aiſ ſchi ſaknu dahrſſ un
aplohtſ. Leeweneſ irr gauſchi leelaſ un no akmi-
neem taiſſtaſ; uſ ſchihm gull diwaſ no gipſeſ iſ-

leetaſ lauwaſ, noſihmedamaſ ſa wiannaſ ſcho nam-
mu paſargahſ griſboht. Ehka irr 2 taſchſ aug-
ſtumâ un zaur zaurim no dedſinateem ſteegekeem
ween muhreta. Smukka nomahleti muhri irr da-
ſchâſ weetâſ ar gipſeſ bildehm jauki iſpuſchſkoti.
Preeſſchnammâ ee-eijoht irr appaſſchejâ taſchâ par
labbu rohku gullama un eh dama iſtaba un projanteſ
kambariſ preeſſch meitenehm un 2 kambari preeſſch
ſkohlmeiſtera paſiga. Ohtrâ gallâ irr gullama un
eh dama iſtaba un projanteſ kambariſ preeſſch pui-
ſahm. Augſchtahſchâ uſſahyj pa 2 treppehm —
weenaſ preeſſch puiſahm, ohtraſ preeſſch meitenehm
Weenâ gallâ irr ſkohlmeiſtera dſihwe, ohtrâ irr leela
ſkohlſ iſtaba preeſſch behrnu mahziſchanaſ; ſch
irr 8 aſſiſ garra un 8 aſſiſ platta, Katrâ puſſi
irr 4 leeli un gaiſchi lohgi un gallâ 2; pawiffam
lohpâ 10 lohgi. Derrigi ſkohlſ galdi ar beuſkeem
un kanzele irr apgahdati un nahſoſchâ gaddâ ne
Leepajaſ ehrgelu taiſſſtajſ Herrmannſ ſkohlſ ehrgel-
leſ ar 5 regiſtereem un pedali par 325 rubuteem
uſzelaſ. No ohtraſ taſchſ wehl treppeſ eet uſ
behniru, fur 2 ſlimneeku iſtabaſ eeriktetaſ.

(Turplikam waitaſ).

S i u u a .

No wiſſaſ firdeſ pateizam par tabm miſleſtiſbaſ dahwanahm, ſo eſſam dabnujuſchi:

- 1) Preeſſch **Miſſionareem**: No Kriſtburgaſ draudſeſ (W.) preeſſch Miſſionara Ahna 30 rubl. un preeſſch
Leipzigaſ Miſſionareſ beedr. 22 rubl. ſ. No P. ſ. s dr. 10 rubl. 50 kap. ſ.
- 2) Preeſſch **Lutteru tizzibaſ beedreem Rihta = Sibiriâ**: 1) No Kriſtburgaſ dr. 34 rubl. 2) No Dal-
beſ dr. 11 rubl. 3) No K. b. II. s dr. (K.) 8 rubl. 4) No J. I. g. pl. dr. wehl 2 rubl. 68½ kap. 1 rubl.
½ rubl. 4) No P. ſ. s dr. 10 rubl. un wehl 4 rubl. 46 kap. ſ.
- 3) Preeſſch muſſu **nodegguſcheem** wehl 1. 1. 1. ½ ¼ ½ rubl. un no J. I. g. w. s Bahzu dr. 199 rubl.
tad pawiffam 236 rubl. 65 kap., ſo iſdallijuſchi, it peh; tabſ ſtabdeſ, ſaſ iſſkatram no teeſaſ taſſeereta. Taſſe-
reta ſtabdeſ irr pawiffam 2123 rubl. 95 kap. ſ. To tâ Awijſeſ leekam tamdehl, ſa eſſam luhtgi tâ darriht. s

S l u d d i n a ſ c h a n a .

Pee Rihtaſ juhrmallas **Kemmerê**, fur iſgadduſ kungi nahſ maſgateeſ un dſert ſchweka ubden
par patibkamu tirgu warr dabbubt pirkt leelu nammu kam 13 iſtabaſ ar wiſſeem waijadſigeem
ſmuſkeem krehſleem, galdeem un zittahm namma-leetahm, ar leelu Enſenderu kufni un zittahm
tahdahm leetahm, ſaſ lungeem waijaga babdeſ laiſâ. Wehl irr leelſ wahguſtiſ, ſtalliſ preeſſch 10 ſirgeem un
flehtiſ, — 1 ſiltſ ſeemaſ = ſtalliſ, leelſ muhrehtſ ſiltſ ſeemaſ = un arri waſſaraſ = pagrabaſ. Wehl klabt 8 pub-
weetaſ ſemmaſ un nekahda gruntſ = nauda (ihre) naw par to jamaſſa. Klabtakaſ ſinnaſ par to warr dabbubt
Kemmerê pee

Schlichta.

B r i h w d r i l l e h t .

No juhrmallas-gubernementſ augſtaſ waldiſchanaſ puffeſ: Collegienrath G. Blaeſe, Cenſor. Jelgawâ, tai 24. Webruar. 1859.
No. 31.

Uwischu

Missiones

Nr. 5.

peelikkums.

S i n n a s.

1859.

XXV. Par Deewa walsribu paganu starpà.

7. Bakkat-India.

(2)

Jes. 57. 11. 13. 14. Par ko tu effi tik battigs un bishstees? Kas us manni palaischabs, tas eemantohs to semmi un turrehs mannu swebtu kalnu rar eemantojamu teesu. Un winsch fazzigs: Lihdsinajet, lihdsinajet, padarret to zellu, atnemmeet tabs peedaufschanas no ta zella mannu kauschu.

Mihtee lassitaji, kad tahda leela semme usskat-tam kà nupat dabbutjam pasibt Bakkat-Indiu ar 45 tuhst. □juhdschm un 30 milj. eedshwotaju, kas wiffadas paganu negantibas pilna, tad gan no pirma galla daschs labs galwinu krattidams, warretu fazzigt, ko dauds tè warr padarriht ar pahri missionaru, fur wis irr tumfiba? Un tomeht arri par fcho semmi ir uslehtu ta rihta swaisne, tas aufkellis no augschenes, kas sawu spihdumu isdohd, lai tee kas nahwes ehnà un tumfiba fehsh winnu gaischumu redsetu un eelsch fcha gaischuma preezatohs par sawu pestifchanu. Teescham tas Kungs wats tas irr, kas fazzija: lai tohp gaisma, un redsi, gaisma tappe; kas arri zaur sawu praweeti fakka: lihdsinajet, lihdsinajet, padarrait to zellu, atnemmeet tabs peedaufschanas no ta zella mannu kauschu. Behz winna spehziga wahrda buhs notikt, kà winsch wehlejis, ikkatrà weetà, un tadeht drohfschi warram tizzeht, ka arri schinni leelà semmè tas Kungs darrihs tohs paganus par saweem faudim, kas tschalli dsennahs us labbeem darbeem, lai arri daschs gaddinsch wehl aiseet, kameht ta paganu grehtu tumfiba prettim turrehs ta Kunga gaischumam. Tas Kungs to isdarrihs, tapehz

mums tillai wajaga tizzibas stipras palauschanas us winnu; jo kas us winnu palaujabs, tas eemantohs to semmi. Jo gruhst tas eesahkums, jo preezigs tas gals. Ar tahdu tizzibu un zerribu lai mehstahs missionaru darbus apluhkojam Bakkat-India.

Schi semme jitteem Giropas tautahm sinnamu tappusti zaur Portugisheem, kas 1511tā gaddā ar saweem fuggeem peelaiduschi pee to pilfatu Ma la k-tu kas stahw gandrihs paschā gallā tai leelā garrā pufsfallā, kas to paschu wahrdu nefs. Lihds ar fcheem arri tè eetaifijabs Kattofu missionari no Jesuiteru draudsibas, kas gan dauds paganus kristija, bet mas ko kristigā tizzibā mahzija. Tapehz arri winnu darbs ahtri isputte tikslihs ka no paganeem pascheem zehlahs gruhstas waijaschanas. Tas notikkahs, kad starp schahm paganu tautahm karri un dumpis zehlahs. No 1782 g. Birmaneeschu Kehninsch Bo üs nehmahs sawus kaiminus uswarreht ar warru. Tas panehme wissu to semmes mallu kas no Trawaddi-uppes prett seemela pufsi issteepjahs zaur juhtu, arri Affameeschu walsi. Nu jau stahweja ar sawu kaxra spehtu pee pascheem Calenderu rohbescheem, kas tolait jaw fennak bija usmettuschees Breesch-India. Arri paschas Calenderu pawalstneelus Breesch-India winsch skubbinaja us dumpi un prassija, lai Calenderi labbu gabbalu sawas walsis winnam atdohdoht. Nu jaw fchee ilgal ne warreja wis zeestes; zehlahs nifns karsch, kurrā Calenderi uswinneja Birmaneeschus un tohs peespeede atdoht wissu to juhmallu lihds Trawaddi-obstai un wehl tablat; arri Affameeschu walsis padewahs Calendereem. Tas notikke 1826 gaddā, un no ta laika Gwangeliuma draudses missionari, wissuwairak Calenderu un Amerika-

neru Baptisti — t. i. tahda Ewangeliuma draudse kurrâ ne behrnus tâ kâ pee mums, bet tiklai pee-auguschus zilwekus kristi — schinnis semmès schluschi stipri puhletees un gohds Deewam ne par welti.

Leelâ brangâ Affameeschu semmè, pa Bramaputras leeluppees abbejahm pusehm, Amerikaneru Baptisti 1726tâ gaddâ pirmo sohli spehre teem nabbaga paganeem to dshiwibas uhdeni peenest. Bet pee pascha eefahluma winneem behdiga peemel-schana bij jazeesch. Zo par Bramaputras uppi us augschu brauzoht winneem no frasta uskritte warren leels kohfs — un missionari Dohmasu nofitte. Zitti, kam masal tizzibas un pakauschanas us Deewu, zaur tahdu notikkumu sabaiditi buhtu atpakkal greefuschees; bet tee Deewabihjigi missionari ne tâ. Winni tahkal sawu zellu brauze, un Deews tas Kungs winnu zerribu ne liffe wis kaunâ palikt. Zo taggad tur freijâs weetas tas krusa wahrds tohp fluddinahts un ja arr lehnitinam, tomehr jo deenas wairak schis dshiwibas wahrds ker-rahâs pee ta nabbaga pagana dwehselehm.

Tâpat arri pa tahm gubernehm Dschittagorje un Arrakane kas garr Bengales juhreas lihuma lihds Zrawaddi-uppes ohstai issteepjahs un sem Calenderu waldischanas stahw, Amerikaneru Baptisti strahda. Arri tē weenam missionarim ar sawu nahwi waijadseja to darbu tâ kâ eefwehtiht. Dschittagorjes leelakâ pilfatâ missionars de Brein (Brayn) bij apmettees un dauds bij kas winna mahzibahm ar labbu prahtu usklaufija. Kahdu paganu jaunekli winsch bij sawas mahjâs peenehmis un winnu kâ sawu dehlu turreja. Bet notikkahs, ka missionars winnu kahdu reis isbahre; tad tas jauneklis par to ahtri leelâs dumsâs eedeg-gâs un nasi sakehris to sawam labdarritajam eegrubde wehderâ, ka schis ohtrâ deenâ nomirre. Wehl eefsch nahwes winsch par to jaunekli aishlugh-damees bij pee teem waldineekeem grahmatu laidis. Bet tas Kungs ne zil ilgi zittus pamohdinaja, kas pehz winnu to eefahktu darbu tahkal dsinno. Ar leelu fwehtibu arri Arrakanes guberne tee paschi Amerikaneru Baptisti strahda; diwi tur missiones weetas Altiab un Sandowai, un jaw 1845tâ gad. no paganeem bij 3100 kristiti un wehl zitti 3000

bija kas mahzijahs grahmatâ un fataifjahs tâpa Kristus draudsei peeschkirtees. 1842. g. kahds paganu wirsneeks pee teem missionareem fuh-tija gau-schi luhgdams, lai tak pee winnu arri nahkohl Rad nu schahm luhgschanahm paklausija, tad to wirsneeks tohs missionarus ar leelu preeku usnehm un tuhlin apnehmahs winneem leelu ehku ustaischt. Wiffi schee laudis un arri winna preesteri bij kohf usmannigi un kahrigi pehz mahzibas, un kad missionareem isdewahs winnu wallodu eemahzitees, to taggad Kristus Ewangeliums jo deenas wairak pascheem paganeem ispleeschahs.

Ta stipraka, leelaka un brangala walsts Pakka India irr Brimane, leela platta eeleija, pa kurras widdu leela Zrawaddi-uppe tekk, brihscha isplattidamees par leelem esareem, brihscham atk zaur augsteem schauereem krassteem ar warru zaurpedamees. Semme tikpat jauka pehz usflatta, lohti augliga. To Birmaneeschu irr lihds 5 mil bet sawâ staryâ tee atkal ischkirrahâs pa 18 saw dahm ziltim, kurrehm ikkatrai sawa walloda sawa ihpascha dshiw; tomehr schee wiffi weenam un tam pascham waldineekam paklausfa. Birmaneeschi irr tumfschi-bruhni, pee meefas ar dahm dahm pehrwehm nomahleti, winneem irr kupli mel matti un drehbes raibas un wiffadi isrohtetas; paschi irr ahtri, duhschigi, ne ustizzami, kahri us atreeschanohs un meefas kahribai aplam pad wuschees, un til leyni, ka paschi isturrahâs par lak, baggatako un stiprako tautu semmes wirs tomehr schi lepniba drufzin irr pahrwaldita, 1826tâ gaddâ no Calendereem bij uswarreti, teem bij japamett zittas no sawahm walsts dakkah arri pehz laika atkal ar Calendereem sakahwusch dabbuja stipras pahrmahzishanas. Arri winna Reisers dohma, ka par wiffu pasauli ne effoht zitt winnam lihdsigu, un til dauds winnam taifutba ka aplam pasaulê naw tahdas waldibas, fur waldineeks par nekahdu liffumu wis ne behda un ikkatru arri to masako pahrkahpschannu grubtas neschehligas soh-dibas nospreesch. Wiffa semme pilna deewecku nammu un preesteru, kas bassah kahjahm eet un klosteros dshiwu neprezzeti un fatigi. No ikkatras pamihlijas jeb ziltis wiffmas weenam waijaga buht par preesteri, schis sawes

zilt's beedreem irr tà lã par tizzibas fargu un ais-
stahwetaju Deewa preefshã. Winnu fwehtãs grah-
matãs, kas sawadã wallodã farakfitti, ko nemah-
ziti ne proht wis, gruhthas fohdibas teem draudetãs
kas sawu tehwu tizzibu atstahj, un tomehr ir tẽ
Kristus Ewangeliums sewim durwis atwehris.

Warrbuht neweenã zittã weetã tas missiones
darbs ar til mas zerribas irr eefahfts un pehz til
baggatu fwehtibu irr neffis, lã Biamaneeeschõs.
Pee weena no teem istekklumeem, us kurreem Tra-
waddi-uppe isdallahs jubrã ee-eedama, stahw leels
brangs pilfahth's Frangune wahrdã. Dẽ Enlen-
deru Baptisti luhkoja no 1807 g. pa 4 gaddeem
Kristus Ewangeliumam tohs paganus peewest; bet
zitti no teem faslimme, zitti arri nomirre, tad
1813tã g. kahds Amerikaneru Baptists, Jodson's
wahrdã pehz daschadahm brihnischigahm Deewa
pahrbaudischanahm schinni pilfatã atnahze. Eho
wihru taggad jaw sawz par Birmaneeschu apustulu;
til dauds winsch par teem irr puhlejees, til dauds
tas Kungs arri winnu puhlinu fwehtijis. Ar leelu
firds-nofkumichanu winsch lihds ar sawu laulatu
draugu pee scha pilfahtha peenahze. Winna seewa
pa garru zellu stipri faslimmuse, bij ar neshanu
janefs pee mallas. Dẽ winni nu weeni paschi bij
leelã pilfatã, neweena dwehsele par winneem wis
ne behdaja. Ar laiku dabbuja apmestees wezã, jaw
pahri gaddus atstahtha missionaru nammã, bet ar
neweenu paschu ne bij fatiktees, wisapfahrt ta pa-
ganu naudas kahriba un firdszeetiba un elka-dee-
wibas negantiba un pahr wissu to wehl neshchliga
waldiba breefmas par breefmahm us winneem krah-
we. Ne zil ilgi, tad laupitaji winnus no mah-
jahm isdsinne; zits kohrtels bij jamekle paschã pil-
fatã, kur jo wairak winneem bij jabihstahs no teem
paganu waldineekeem. Behz wehl winnu dehliasch,
winnu weenigs preeks, nomirre; gruhthas flimmi-
bas paschus pahrnehme, ka pats Jodson's 4 mehne-
schus no weetas wairak bij mirrejis ne lã dsihwotajs.
Arri Kolera sehrga dauds tuhlfstoschus preefsch win-
nu azzim aplawe un dauds reis karra trohlfnis
winnus fabaidija, jo ap to laiku eefahzhahs Birma-
neeschem tas karsch ar Enlendereem, par ko jau
eepreefschã effam peeminnejschi. Tomehr par wis-
fahm schahm behdahm un breefmahm abbeju scho

laulatu draugu firdis schi tizziba bij eestiprinajusees,
ka winneem no Deewa pascha effoht lirts, pee Bir-
maneescheem woi dsihwoht woi mirt. Gr.

(Zurplifikam beigums).

• Deewa leeziba paganu starvã.

Neegeris Sams bij par fullaini pee sawa kunga;
ne bija dauds darba, lã jau fullainim, un taphz
dsihwe labba un weegla. Winsch brangi mahzeja
wijoli spehleht, un gahje par musikanti, kad teem
kungeem jeb Neegereem balles bija. Bet nu gaddi-
jahs, ka kahdu reisi no Missionara dabbuja Deewa
wahrdu's dsirdeht. Un tas Ewangeliums no zil-
weka pestischanas zaur Kristu tà tam lehre pee firds,
ka no ta laika arween kahroja wairak dsirdeht no ta
labba Ganna, kas pasudduschus melle, kamehr
dsihwã tizzibã un pateesã mihlestibã tam Pestitajam
peekritte. Nu sawu wijoli sadausija, lai wairs ne
paleek par kahrinataju us pasfaules preeka eemihle-
schanu nei pascham nei zitteem zilwekem. Kahdã
deenã Kungs tam fazzija, ka rihtã tam buhs ja-
spehle us kungu ballehem. Sams atbildeja: „Spehle
falaufta, Massa (t. i. kungs).“ — Kungs: „Wai-
jaga falahpiht.“ — „Ne warr, Massa.“ Kungs:
„Waijaga jaunu pirkt.“ — „Atkal sadausichu,
Massa.“ Kungs: „Jau nomannu, tu arri fahzis
lihst pee missionareem, un fahkfi man laiku kaweht
ar pahtareem. Pahtagu baudisi.“ Sams atteize:
„Pahtags Jesus wahrdu's ne isdsih's, Massa,“ un
liffahs no weegla deenesta isdsiht un pee gruhtheem
darbeem peelikt. Dẽ nu winsch fahze saweem ne-
laimigeem melneem brahkeem Kristus preezas wahr-
du stahstih, un tohs pasfubhinaja pee missio-
naru mahzibahm turretees un Deewa wahrdu's
klaufht. Kungs to dsirdejis sawe preefschã un
pahrmette: „Ko dsirdu no tewis, ka mannus wehr-
gus muffini; es ne gribbu wehrkus, kas laiku kawe
ar Deewa luhgichanahm!“ Sams atteize: „Massa,
woi tad tee taggad masak jeb gauschal strahda, ne
zittahrt?“ Kungs: „Kas tew behdas, bet es ne
gribbu, ka tu mannus wehrkus muffini pee missio-
nareem turretees.“ Sams atbildeja: „Bateesi teikt,
Massa, es dohmaju, ta maife, kas preefsch man-
nim labba, arri labba preefsch Neegeru brahkeem;
un kad preefsch mannim labba leeta, no elles is-
behgt, tad arri labba preefsch Neegeru brahkeem, —

un kad preefsch mannim labba weeta debbesis, tad tur arri labba weeta preefsch Neegeru brahkeem; — un es dohmaju, es luhdsu Deewu par sawa bagatu Massa, — un kad Massa gribbetu weenu reist eet Deewa wahrdus klaufiht, Massa pehz arweenu ees.“ — Tas lungs to lifke schaut un peelikke pee jo gruhkeem darbeem. Bet Sams wehl jo ustizzigi strahdaja ar Deewa wahrdeem, un deen' — nakt' runnaja ar saweem darba beedreem no Deewa schelastibas, kas eeksch Kristu irr atspihdejusi wisseem zilwekeem, un speede tohs fwehtdeenahm eet Deewa wahrdus klaufitees. Drihs kahdi 500 Neegeru wehrgi tai weeta peenehme Kristus tizzibu, un zitti tiffke kristiti. Un kad tam Missionarim no taks weetas bij ja-atstahj, un tas raudadams fazzija: „Kas nu buhs ar to gannamu pulku, kad gans buhs tahfu aisgabjis!“ Tad Sams preezinadams atteize: „Massa mahzitajs gan aiseet, bet Massa Kristus ne aiseet wis, — nabbaga Neegeri wahji, bet Massa Kristus stiprs, — labbakais Gans Kristus arweenu pee mums buhs tuwu klast!“ —

Kahds missionars sawa skohlä bfrdeja weenu Neegeru puifeni ta Deewu luhgt: „Mihkais Kungs Jesu, es pateizu tew, ka tu to leelu fuggi ar teem launeem balteem zilwekeem effi pee muhsu krasta peeweddis, ka tu man lizzis no tehwischa schur atwest, fur esmu mahzijeos tewi mihleht, un peeluhgt un mannus grehkus atsiht. Un nu, Kungs Jesus, wehl luhdsu leelu schelastibu, wehl aisfuht taunus baltus zilwekus leela fuggi us mannu dsimteni, lai atwedd ir tehwu un mahti schurp, ka tee arri mahzitohs tewi mihleht un tewi peeluhgt!“ — No ta laika Neegeru puifens ikdeenas, tiffko warredama sehdeja juhreas krasta un flattijahs us fugeem, kas pa juhru brauze, arrig Jesus luhgschanu paklawihs. Diwi gaddus behrus ne-apnizzis ta darrija un ne schaubijahs sawa tizziba. Weidsiht kahdi deena puifens ar preezigu waigu atskrehje pee missi onara un teize: „Jesus mannu luhgschanu paklawihs, mans tehws un manna mahte ar fuggi atnahlfuchi!“

S i u n a.

Missiones sinnu Nr. 2 fur isteits zil to miblestibas dabwanu preefsch missionareem no Widssemes sanabst fchas pa to gadda starpu no pirmas Maija m. d. 1857 lihdsi pirmo Maija m. d. 1858. g., druckaschanä irr missi jees, jo tai pirma sinna no Poelchaw mahzitaja stahw 2165 rubl. 73 kop.; tai obrä no Sopolowski mahzitaja stahw 2195 rubl. 73 kop. Ta pirma sinna irr ristiga, jo Rihgas aprinki taks 17 draudses ne irr dabwajufchas 183 bet tiffai 153. Tä tad nu ne tas flaitls 8, bet tas flaitls 5 tai weeta bij jaleel, tad isnahk gallä 2165 rubl. 73 l. —

Gabbibas un prezzu tirgus Rihgä tai 28. Webruari un Leepajä tai 28. Webruari 1859 gaddä

M a s s a j a p a r :	Rihgä.		Leepajä.		M a s s e j a p a r :	Rihgä.		Leepajä.	
	R.	K.	R.	K.		R.	K.	R.	K.
1/3 Ischetw. (1 puhru) rudsu 175 libdi	1	85	1	75	1/2 puddu (20 mahrz.) dselles	—	85	1	—
1/3 " (1 ") fweefchu 270 —	3	—	3	—	1/2 " (20 ") tabaka	1	85	1	40
1/3 " (1 ") meeschu 180 —	1	90	1	60	1/2 " (20 ") schtistu appinu	2	75	2	—
1/3 " (1 ") auhu 125 —	1	30	1	20	1/2 " (20 ") schab. juhfu gatt.	2	20	2	20
1/3 " (1 ") firau 240 —	2	75	2	50	1/2 " (20 ") krobna linnu	2	85	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudsu mist.	1	75	1	75	1/2 " (20 ") brakfa linnu	2	—	1	30
1/3 " (1 ") bihdeletu 250 —	2	60	2	50	1 muzzu linnu fehflu. 6,00 libdi	9	—	7	—
1/3 " (1 ") fweefchu mil.	3	50	3	—	1 " filku 10,50 —	10	75	9	—
1/2 " (1 ") meeschu putrain.	2	40	—	—	10 puddu farkanas fahls	5	—	4	60
10 puddu (1 birkawu) feena	4	—	4	—	10 " baltas rupjas fahls	5	—	4	40
1/3 " (20 mahrz.) fweesta 370 —	3	90	3	80	10 " " smaltas "	5	—	4	—

D r i h w d r i e k e h t.

No juhrmallas-gubernements augstas waldischanas pusses: Collegienrath G. Blaesce, Censor. Jelgawä, tai 2. Merzi. 1859. No. 35.